

Ромската жена се жени твърде млада. За вземането на булка все още се плаща традиционният „*baba haki*“ (паричен дар за бащата на момичето). Изискването булката да е девствена все още се спазва много стриктно. По време на сватбата специално се къносват ръцете на булката (понякога и краката), водят я обредно с песни на баня, обикалят махалата със запалени свещи, прави се булчинска стая, в която излагат чеиза на момата. Правят сватба отделно в два катуна (доскоро) или в два ресторантa. В единия – за родителите на булката, а в другия за родителите на младоженеца. Празнуват с блага ракия и повратки.

Сред основните черти на ромската жена са уважението ѝ към всички празници на съседите ѝ, жизнерадостта ѝ и веселието, което внася в тях, щедростта ѝ при угощенията и даряванията.

Ромското момиче е винаги с майка си. То отрано се учи на трудолюбие и уважение към родителите си, защото обикновено живее в многодетно семейство. То се грижи и за по-малките си братчета и сестричета, за болния възрастен, за чистотата и реда в дома. В училище се старае, но не винаги успява да се справи с уроците покрай другите си задължения. Често е по-важно да се подготви за домакиня и майка. Повечето омъжили се ромски момичета не завършват училище, което е лошо, защото една ромска жена трябва да получи добро образование и добра професия. Вместо това тя на 16 години е вече омъжена и има голямо семейство. Въпреки това е щастлива, защото главната ценност за нея е семейството ѝ. Мисля, че ако една ромска жена се докосне до големите възможности на образование-то и професионалната квалификация, тя би могла да промени съдбата си. Такава жена би могла да бъде щастлива с голямото си семейство и с възможността да осигури по-добър живот на своите деца.

Езикът на ромската жена е *romanes*. Той е бил и продължава да бъде защищен механизъм, тайният език на дискриминираните и преследваните. Той е индоевропейски, което означава, че е по-близък до българския, гръцкия и румънския, отколкото до турския, арабския, унгарския и финския. Езикът на ромската жена е като огънят в тъмна нощ, запален високо в планината. Той е нежен като очите на девойка и сладък като утринна роса.

В течение на стотици години, живеейки с други различни народи, ромската жена е възприела техния начин на живот. Езикът ѝ е претърпял изменения. Но въпреки всичко и където и да е, тя е запазила в съзнанието си, че е ромка, че е по-различна от околните. И днес ромската жена е убедена, че има своя история, своя култура и традиция, въпреки че знае вече твърде малко за тях. Както и светът знае твърде малко за ромската жена.